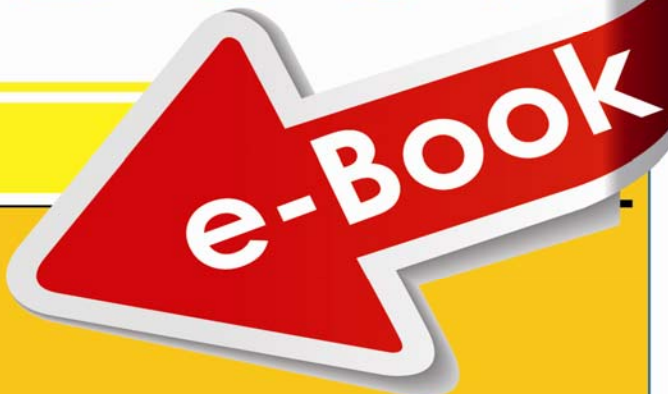


e-Book



จัดทำโดย นักวิชาการเตรียมสอบข้าราชการ

คู่มือเตรียมสอบ

พนักงานนโยบายและแผนงาน

(กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย)

เนื้อหาประกอบด้วย

2559

- ความรู้เกี่ยวกับ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- ความรู้เกี่ยวกับ งานนโยบายและแผนงาน
- แนวข้อสอบ



สั่งซื้อได้ที่

www.SheetRam.com

Ins.02-7230950, 02-5141422

085-9679080, 085-9993722, 085-9993740



259.-

ขอบเขตเนื้อหา

ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติราชการ	5
ความรู้เกี่ยวกับระเบียบ กฎหมายทั่วไป และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	6
พรบ.ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550	6
แนวข้อสอบ พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยพ.ศ. 2550	27
สรุปสาระสำคัญ พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535	
แก้ไขถึง(ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2551	34
แนวข้อสอบ พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535	
แก้ไขถึง(ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2551	45
สรุป พร.บ. อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง พ.ศ.2490	
และแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 9 พ.ศ. 2543	52
แนวข้อสอบ พรบ.อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง	
และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ.2490 และแก้ไขเพิ่มเติมถึง ฉบับที่ 9 พ.ศ. 2543	63
พระราชบัญญัติควบคุมอาคารพ.ศ. 2522 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2558	70
แนวข้อสอบพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522	
และแก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 5 พ.ศ.2558	116
กฎกระทรวงฉบับที่ 33 (พ.ศ. 2535)	126
กฎกระทรวง ฉบับที่ 39 (พ.ศ. 2537)	143
กฎกระทรวง ฉบับที่ 47 (พ.ศ. 2540)	154
กฎกระทรวง ฉบับที่ 48 (พ.ศ. 2540)	159
กฎกระทรวงฉบับที่ 50 (พ.ศ. 2540)	163
กฎกระทรวงฉบับที่ 55 (พ.ศ. 2543)	171
แนวข้อสอบ กฎกระทรวง	185
กฎกระทรวง กำหนดมาตรฐานในการบริหาร จัดการ และดำเนินการ	
ด้านความปลอดภัยอาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน	
เกี่ยวกับการป้องกันและระงับอัคคีภัย พ.ศ. 2555	195
แนวข้อสอบกฎกระทรวง กำหนดมาตรฐานในการบริหาร จัดการ และดำเนินการ	
ด้านความปลอดภัยอาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน	
เกี่ยวกับการป้องกันและระงับอัคคีภัย พ.ศ. 2555	208
ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 28 (การบรรจุก๊าซ)	214
ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมเรื่อง การป้องกันและระงับอัคคีภัยในโรงงาน พ.ศ. 2552	216
พระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509 และแก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2546	233
แนวข้อสอบพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509 และแก้ไขเพิ่มเติมถึง	
(ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2546	248
กฎกระทรวงกำหนดประเภทและระบบความปลอดภัยของอาคารที่ใช้เพื่อประกอบ	
กิจการเป็นสถานบริการ พ.ศ. 2555	252
ความรู้เกี่ยวกับการบรรเทาสาธารณภัย	270
ความรู้เกี่ยวกับอุทกภัย วาดภัย และดินถล่ม	281
แนวข้อสอบ อุทกภัย วาดภัยและดินถล่ม	290
ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ.2526 และที่แก้ไขเพิ่มเติม	295
แนวข้อสอบ งานสารบรรณ	304
ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือ	
ผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ.2556	325
ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน	341
การจัดการภัยพิบัติกับอาเซียน	353

ประเทศไทยกับอาเซียน	354
ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	357
ประวัติความเป็นมา	357
สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	358
กิจการดับเพลิงในสมัยวิวัฒนาการ	359
การเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญของกิจการดับเพลิง	360
อำนาจหน้าที่	362
โครงสร้าง	362
วิสัยทัศน์	367
พันธกิจ	368
ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอุทกภัย วาตภัย และดินถล่ม	369
แนวข้อสอบ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	378
แนวข้อสอบ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอุทกภัย วาตภัย	384
หลักเกณฑ์และวิธีดำเนินการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณี	
 ฉุกเฉิน พ.ศ.2551	389
แผนยุทธศาสตร์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย 2555-2559	401
ความรู้เกี่ยวกับพนักงานราชการ	422
แนวข้อสอบ ความรู้เกี่ยวกับพนักงานราชการ	433
ความรู้เกี่ยวกับวิเคราะห์นโยบายและแผน	445
แนวข้อสอบวิเคราะห์นโยบายและแผน	496

สรุปลักษณะสำคัญ พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 3 พ.ศ.2551

☑ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

☑ “วัตถุอันตราย” หมายความว่า วัตถุดังต่อไปนี้

- (1) วัตถุระเบิดได้
- (2) วัตถุไวไฟ
- (3) วัตถุออกซิไดซ์และวัตถุเปอร์ออกไซด์
- (4) วัตถุมีพิษ
- (5) วัตถุที่ทำให้เกิดโรค
- (6) วัตถุกำมันตรังสี
- (7) วัตถุที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพันธุกรรม
- (8) วัตถุกัดกร่อน
- (9) วัตถุที่ก่อให้เกิดการระคายเคือง
- (10) วัตถุอย่างอื่น ไม่ว่าจะเป็เคมีภัณฑ์หรือสิ่งอื่นใด ที่อาจทำให้เกิดอันตราย

แก่บุคคล สัตว์ พืช ทรัพย์สิน หรือสิ่งแวดล้อม

“ผลิต” หมายความว่า ทำ เพาะ ปรุง ผสม แปรสภาพ ปรุงแต่ง แบ่งบรรจุ หรือรวมบรรจุ

“นำเข้า” หมายความว่า นำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักรหรือนำผ่าน

“ส่งออก” หมายความว่า ส่งหรือดำเนินการเพื่อส่งออกไปนอกราชอาณาจักร

“ขาย” หมายความว่า การจำหน่าย จ่ายหรือแจกเพื่อประโยชน์ทางการค้า และให้หมายความรวมถึงการมีไว้เพื่อขายด้วย

“มีไว้ในครอบครอง” หมายความว่า การมีไว้ในครอบครองไม่ว่าเพื่อตนเองหรือผู้อื่น และไม่ว่าจะเป็นการมีไว้เพื่อขาย เพื่อขนส่ง เพื่อใช้ หรือเพื่อประการอื่นใด และรวมถึงการทิ้งอยู่ หรือปรากฏอยู่ในบริเวณที่อยู่ในความครอบครองด้วย

“ฉลาก” หมายความว่า รูป รอยประดิษฐ์ หรือข้อความใด ๆ ซึ่งแสดงไว้ที่วัตถุอันตราย หรือภาชนะบรรจุ หรือหีบห่อบรรจุ หรือสอดแทรก หรือรวมไว้กับวัตถุอันตราย หรือภาชนะบรรจุ หรือหีบห่อบรรจุ และหมายความรวมถึงเอกสาร หรือคู่มือประกอบการใช้วัตถุ

อันตรายด้วย

“อนุสัญญาห้ามอาวุธเคมี” หมายความว่า อนุสัญญาว่าด้วยการห้ามพัฒนา ผลิต สะสม และใช้อาวุธเคมี และว่าด้วยการทำลายอาวุธเหล่านี้ ซึ่งทำขึ้นเมื่อวันที่ 13 มกราคม พ.ศ. 2536

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการวัตถุอันตราย

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีผู้รับผิดชอบแต่งตั้งให้ปฏิบัติการ ตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรีผู้รับผิดชอบ” หมายความว่า รัฐมนตรีเจ้าสังกัดของหน่วยงานที่ได้รับ มอบหมายให้รับผิดชอบควบคุมวัตถุอันตราย

▣ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม ควบคุม ส่งเสริมและติดตามดูแลการดำเนินงาน ของเลขานุการ และผู้ช่วยเลขานุการของคณะกรรมการวัตถุอันตรายในการปฏิบัติการตาม พระราชบัญญัตินี้

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียม ไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ และยกเว้นค่าธรรมเนียมกับกำหนดกิจการอื่นกับออก ประกาศ ทั้งนี้ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

รัฐมนตรีผู้รับผิดชอบมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่และออกประกาศเพื่อ ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

👉 คณะกรรมการวัตถุอันตราย

คณะกรรมการวัตถุอันตรายคณะหนึ่ง ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรมเป็น ประธานกรรมการ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ อธิบดีกรมการขนส่งทางบก อธิบดีกรมการค้า ภายใน อธิบดีกรมการแพทย์ อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ อธิบดีกรมธุรกิจพลังงาน อธิบดีกรม ประมง อธิบดีกรมปศุสัตว์ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา เลขาธิการสำนักงาน ปริมาณเพื่อสันติ เลขาธิการสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ผู้แทน กระทรวงกลาโหม ผู้แทนกระทรวงคมนาคม ผู้แทนสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและ อาหารแห่งชาติ และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งไม่เกินสิบคนเป็นกรรมการ และ

แนวข้อสอบ พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

1. ข้อใดมีความถึงวัตถุอันตราย

ก. วัตถุระเบิดได้	ข. วัตถุไวไฟ
ค. วัตถุออกซิไดซ์และวัตถุเปอร์ออกไซด์ง.	ถูกทุกข้อ

2. “ขาย” ในพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย หมายความว่าข้อใด

ก. การจำหน่าย	ข. การมีไว้เพื่อการขาย
ค. การแจกเพื่อประโยชน์ทางการค้า	ง. ถูกทุกข้อ

3. “ฉลาก” หมายความว่าข้อใด

ก. รูป	ข. รอยประดิษฐ์
ค. ข้อความใดๆ ที่แสดงไว้ที่วัตถุอันตราย	ง. ถูกทุกข้อ

4. อนุสัญญาห้ามอาวุธเคมี มีขึ้นเมื่อใด

ก. 3 มกราคม 2536	ข. 10 มกราคม 2536
ค. 13 มกราคม 2536	ง. 23 มกราคม 2536

5. คณะกรรมการวัตถุอันตราย มีผู้ใดเป็นประธานกรรมการ

ก. ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม	ข. ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ
ค. อธิบดีกรมการขนส่งทางบก	ง. อธิบดีกรมการค้าภายใน

6. วัตถุอันตรายที่การผลิต การนำเข้า การส่งออก หรือการมีไว้ในครอบครองต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด เป็นวัตถุอันตรายชนิดใด

ก. วัตถุอันตรายชนิดที่ 1	ข. วัตถุอันตรายชนิดที่ 2
ค. วัตถุอันตรายชนิดที่ 3	ง. วัตถุอันตรายชนิดที่ 4

พระราชบัญญัติควบคุมอาคารพ.ศ. 2522 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2558

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ 8 พฤษภาคม พ.ศ. 2522

เป็นปีที่ 34 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการก่อสร้างอาคาร และกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการก่อสร้างในเขตเพลิงไหม้ และรวมเป็นกฎหมายฉบับเดียวกัน

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522”

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา และจะใช้บังคับในท้องที่ใด มีบริเวณเพียงใด ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

สำหรับเขตท้องที่ที่ได้มีการประกาศให้ใช้บังคับผังเมืองรวมตามกฎหมายว่าด้วยการผังเมืองหรือเขตท้องที่ที่ได้เคยมีการประกาศดังกล่าว ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้บังคับตามเขตของผังเมืองรวมนั้นโดยไม่ต้องตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

สำหรับอาคารสูง อาคารขนาดใหญ่พิเศษ อาคารชุมนุมคนและโรงแรมสหพ ให้ใช้บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้บังคับไม่ว่าท้องที่ที่อาคารนั้นตั้งอยู่จะได้มีพระราชกฤษฎีกาให้ใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้หรือไม่ก็ตาม

มาตรา 3 ให้ยกเลิก

- (1) พระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างอาคาร พุทธศักราช 2479
- (2) พระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างอาคาร (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2504
- (3) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 192 ลงวันที่ 31 กรกฎาคม พ.ศ. 2515
- (4) พระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างในเขตเพลิงไหม้ พุทธศักราช 2476
- (5) พระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างในเขตเพลิงไหม้ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2496

มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้

“อาคาร” หมายความว่า ดึก บ้าน เรือน โรง ร้าน แพ คลังสินค้าสำนักงาน และสิ่งก่อสร้างขึ้นอย่างอื่น ซึ่งบุคคลอาจเข้าอยู่หรือเข้าใช้สอยได้ และหมายความรวมถึง

(1) อัฒจันทร์หรือสิ่งก่อสร้างขึ้นอย่างอื่นเพื่อใช้เป็นที่ชุมนุมของประชาชน

(2) เขื่อน สะพาน อุโมงค์ ทางหรือท่อระบายน้ำ อุโมงค์ คานเรือ ทำน้ำ ทำจอด เรือ รั้ว กำแพง หรือประตู ที่สร้างขึ้นติดต่อกับหรือใกล้เคียงกับที่สาธารณะหรือสิ่งก่อสร้างขึ้นให้บุคคลทั่วไปใช้สอย

(3) ป้ายหรือสิ่งก่อสร้างขึ้นสำหรับติดหรือตั้งป้าย

(ก) ที่ติดหรือตั้งไว้เหนือที่สาธารณะและมีขนาดเกินหนึ่งตารางเมตรหรือมีน้ำหนักรวมทั้งโครงสร้างเกินสิบกิโลกรัม

(ข) ที่ติดหรือตั้งไว้ในระยะห่างจากที่สาธารณะซึ่งเมื่อวัดในทางราบแล้ว ระยะห่าง จากที่สาธารณะมีน้อยกว่าความสูงของป้ายนั้นเมื่อวัดจากพื้นดิน และมีขนาดหรือมีน้ำหนักเกินกว่าที่กำหนดในกฎกระทรวง

(4) พื้นี่หรือสิ่งก่อสร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นที่จอดรถ ที่กัลับริด และทางเข้าออกของรถสำหรับอาคารที่กำหนดตามมาตรา 8 (9)

(5) สิ่งก่อสร้างขึ้นอย่างอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ทั้งนี้ ให้หมายความรวมถึงส่วนต่าง ๆ ของอาคารด้วย

“อาคารสูง” หมายความว่า อาคารที่บุคคลอาจเข้าอยู่หรือเข้าใช้สอยได้ที่มีความสูงตั้งแต่ยี่สิบสามเมตรขึ้นไป การวัดความสูงของอาคารให้วัดจากระดับพื้นดินที่ก่อสร้างถึงพื้นดาดฟ้า สำหรับอาคารทรงจั่วหรือปั้นหยาให้วัดจากระดับพื้นดินที่ก่อสร้างถึงยอดผนังของชั้นสูงสุด

“อาคารขนาดใหญ่พิเศษ” หมายความว่า อาคารที่ก่อสร้างขึ้นเพื่อใช้พื้นที่อาคารหรือส่วนใดของอาคารเป็นที่อยู่อาศัยหรือประกอบกิจการประเภทเดียวหรือหลายประเภท โดยมีพื้นที่รวมกันทุกชั้นในหลังเดียวกันตั้งแต่หนึ่งหมื่นตารางเมตรขึ้นไป

“อาคารชุมนุมคน” หมายความว่า อาคารหรือส่วนใดของอาคารที่บุคคลอาจเข้าไปภายในเพื่อประโยชน์ในการชุมนุมคนที่มีพื้นที่ตั้งแต่หนึ่งพันตารางเมตรขึ้นไป หรือชุมนุมคนได้ตั้งแต่ห้าร้อยคนขึ้นไป

“โรงมหรสพ” หมายความว่า อาคารหรือส่วนใดของอาคารที่ใช้เป็นสถานที่สำหรับฉายภาพยนตร์แสดงละคร แสดงดนตรี หรือการแสดงรื่นเริงอื่นใด และมีวัตถุประสงค์เพื่อเปิดให้สาธารณชนเข้าชมการแสดงนั้นเป็นปกติธุระ โดยจะมีค่าตอบแทนหรือไม่ก็ตาม

“ที่สาธารณะ” หมายความว่า ที่ซึ่งเปิดหรือยินยอมให้ประชาชนเข้าไปหรือให้เป็นทางสัญจรได้ ทั้งนี้ ไม่ว่าจะมีการเรียกเก็บค่าตอบแทนหรือไม่

“แผนผังบริเวณ” หมายความว่า แผนที่แสดงลักษณะ ที่ตั้ง และขอบเขตของที่ดินและอาคารที่ก่อสร้าง ดัดแปลง รื้อถอน เคลื่อนย้ายใช้หรือเปลี่ยนการใช้รวมทั้งแสดงลักษณะและขอบเขตของที่สาธารณะ และอาคารในบริเวณที่ดินที่ติดต่อดโดยสังเขปด้วย

“แบบแปลน” หมายความว่า แบบเพื่อประโยชน์ในการก่อสร้างดัดแปลง รื้อถอน เคลื่อนย้าย ใช้หรือเปลี่ยนการใช้อาคาร โดยมีรูปแสดงรายละเอียดส่วนสำคัญ ขนาด เครื่องหมายวัสดุและการใช้สอยต่าง ๆ ของอาคาร อย่างชัดเจนพอที่จะใช้ในการดำเนินการได้

“รายการประกอบแบบแปลน” หมายความว่า ข้อความชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับคุณภาพและชนิดของวัสดุ ตลอดจนวิธีปฏิบัติหรือวิธีการสำหรับการก่อสร้าง ดัดแปลงรื้อถอน เคลื่อนย้าย ใช้หรือเปลี่ยนการใช้อาคารเพื่อให้เป็นไปตามแบบแปลน

“รายการคำนวณ” หมายความว่า รายการแสดงวิธีการคำนวณกำลังของวัสดุ การรับน้ำหนัก และกำลังต้านทานของส่วนต่าง ๆ ของอาคาร

“ก่อสร้าง” หมายความว่า สร้างอาคารขึ้นใหม่ทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นการสร้างขึ้นแทนของเดิมหรือไม่

“ดัดแปลง” หมายความว่า เปลี่ยนแปลงต่อเติม เพิ่ม ลด หรือขยายซึ่งลักษณะขอบเขต แบบ รูปทรง สัดส่วน น้ำหนัก เนื้อที่ ของโครงสร้างของอาคารหรือส่วนต่าง ๆ ของอาคารซึ่งได้ก่อสร้างไว้แล้วให้ผิดไปจากเดิม และมีใช้การซ่อมแซมหรือการดัดแปลงที่กำหนดในกฎกระทรวง

“ซ่อมแซม” หมายความว่า ซ่อมหรือเปลี่ยนส่วนต่าง ๆ ของอาคารให้คงสภาพเดิม

“รื้อถอน” หมายความว่า รื้อส่วนอันเป็นโครงสร้างของอาคารออกไปเช่น เสา คาน ตง หรือส่วนอื่นของโครงสร้างตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

“เขตเพลิงไหม้” หมายความว่า บริเวณที่เกิดเพลิงไหม้อาคารตั้งแต่สามสิบหลังคาเรือนขึ้นไป หรือมีเนื้อที่ตั้งแต่หนึ่งไร่ขึ้นไปรวมทั้งบริเวณที่อยู่ติดต่อกภายในระยะสามสิบเมตรโดยรอบบริเวณที่เกิดเพลิงไหม้ด้วย

“ผู้ควบคุมงาน” หมายความว่า ผู้ซึ่งรับผิดชอบในการอำนวยความสะดวกหรือควบคุมดูแลการก่อสร้าง ดัดแปลง รื้อถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคาร

“ผู้ดำเนินการ” หมายความว่า เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารซึ่งกระทำการ

แนวข้อสอบพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522
แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2558

1. พรบ.ควบคุมอาคาร ฉบับปัจจุบันแก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับใด

ก. ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2551

ข. ฉบับที่ 4 พ.ศ. 2553

ค. ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2558

ง. ฉบับที่ 6 พ.ศ. 2558

ตอบ ค. ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2558

2. พรบ.ควบคุมอาคาร มีผลบังคับใช้เมื่อใด

ก. ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ข. ถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ค. 7 วันหลังจากประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ง. 30 วันหลังจากประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ตอบ ข. ถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

3. ข้อใดหมายถึง อาคาร

ก. เชื้อน

ข. สะพาน

ค. แพน

ง. ถูกทุกข้อ

ตอบ ง. ถูกทุกข้อ

4. อาคารสูง หมายถึงอาคารที่มีความสูงตั้งแต่กี่เมตรขึ้นไป

ก. สิบห้าเมตร

ข. สิบแปดเมตร

ค. ยี่สิบเมตร

ง. ยี่สิบสามเมตร

ตอบ ง. ยี่สิบสามเมตร

“อาคารสูง” หมายความว่า อาคารที่บุคคลอาจเข้าอยู่หรือเข้าใช้สอยได้ที่มีความสูงตั้งแต่ยี่สิบสามเมตรขึ้นไป การวัดความสูงของอาคารให้วัดจากระดับพื้นดินที่ก่อสร้างถึงพื้นดาดฟ้าสำหรับอาคารทรงจั่วหรือปั้นหยาให้วัดจากระดับพื้นดินที่ก่อสร้างถึงยอดผนังของชั้นสูงสุด

5. อาคารขนาดใหญ่พิเศษ หมายถึงอาคารที่มีพื้นที่รวมกันทุกชั้นในหลังเดียวกันตั้งแต่ที่ตารางเมตรขึ้นไป

ก. หนึ่งพันตารางเมตร

ข. หนึ่งพันห้าร้อยตารางเมตร

ค. ห้าพันตารางเมตร

ง. หนึ่งหมื่นตารางเมตร

ตอบ ง. หนึ่งหมื่นตารางเมตร

“อาคารขนาดใหญ่พิเศษ” หมายความว่า อาคารที่ก่อสร้างขึ้นเพื่อใช้พื้นที่อาคารหรือส่วนใดของอาคารเป็นที่อยู่อาศัยหรือประกอบกิจการประเภทเดียวหรือหลายประเภท โดยมีพื้นที่รวมกันทุกชั้นในหลังเดียวกันตั้งแต่หนึ่งหมื่นตารางเมตรขึ้นไป

6. อาคารชุมนุมคน หมายถึงอาคารที่มีการใช้ประโยชน์ในการชุมนุมคนโดยมีการใช้พื้นที่ที่ตารางเมตรขึ้นไป

ก. ห้าร้อยตารางเมตร

ข. หกร้อยตารางเมตร

ค. หนึ่งพันตารางเมตร

ง. ห้าพันตารางเมตร

ตอบ ค. หนึ่งพันตารางเมตร

7. อาคารชุมนุมคน หมายถึงอาคารที่มีการใช้ประโยชน์ในการชุมนุมโดยมีผู้มาชุมนุมตั้งแต่กี่คนขึ้นไป

ก. ห้าคนขึ้นไป

ข. ห้าสิบคนขึ้นไป

ค. หนึ่งร้อยคนขึ้นไป

ง. ห้าร้อยคนขึ้นไป

ตอบ ง. ห้าร้อยคนขึ้นไป

“อาคารชุมนุมคน” หมายความว่า อาคารหรือส่วนใดของอาคารที่บุคคลอาจเข้าไปภายในเพื่อประโยชน์ในการชุมนุมที่มีพื้นที่ตั้งแต่หนึ่งพันตารางเมตรขึ้นไป หรือชุมนุมคนได้ตั้งแต่ห้าร้อยคนขึ้นไป

8. อาคารหรือส่วนใดของอาคารที่ใช้เป็นสถานที่สำหรับฉายภาพยนตร์แสดงละคร แสดงดนตรี หรือการแสดงรื่นเริงอื่นใด เรียกว่า

ก. โรงมหรสพ

ข. ที่สาธารณะ

ค. อาคารชุมนุมคน

ง. อาคารขนาดใหญ่

ตอบ ก. โรงมหรสพ

“โรงมหรสพ” หมายความว่า อาคารหรือส่วนใดของอาคารที่ใช้เป็นสถานที่สำหรับฉายภาพยนตร์แสดงละคร แสดงดนตรี หรือการแสดงรื่นเริงอื่นใด และมีวัตถุประสงค์เพื่อเปิดให้สาธารณชนเข้าชมการแสดงนั้นเป็นปกติธุระ โดยจะมีค่าตอบแทนหรือไม่ก็ตาม

9. “เขตเพลิงไหม้” หมายความว่า บริเวณที่เกิดเพลิงไหม้อาคารตั้งแต่ที่หลังคาเรือนขึ้นไป

- | | |
|----------------------|-------------------------|
| ก. สิบหลังคาเรือน | ข. สามสิบหลังคาเรือน |
| ค. ห้าสิบหลังคาเรือน | ง. หนึ่งร้อยหลังคาเรือน |

ตอบ ข. สามสิบหลังคาเรือน

“เขตเพลิงไหม้” หมายความว่า บริเวณที่เกิดเพลิงไหม้อาคารตั้งแต่สามสิบหลังคาเรือนขึ้นไป หรือมีเนื้อที่ตั้งแต่หนึ่งไร่ขึ้นไปรวมทั้งบริเวณที่อยู่ติดต่อกภายในระยะสามสิบเมตร โดยรอบบริเวณที่เกิดเพลิงไหม้ด้วย

10. ผู้ซึ่งรับผิดชอบในการอำนวยความสะดวกหรือควบคุมดูแลการก่อสร้าง ดัดแปลง รื้อถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคาร เรียกว่า

- | | |
|-----------------|-----------------|
| ก. ผู้ควบคุมงาน | ข. ผู้ดำเนินการ |
| ค. ผู้ตรวจสอบ | ง. ผู้รับผิดชอบ |

ตอบ ก. ผู้ควบคุมงาน

“ผู้ควบคุมงาน” หมายความว่า ผู้ซึ่งรับผิดชอบในการอำนวยความสะดวกหรือควบคุมดูแลการก่อสร้าง ดัดแปลง รื้อถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคาร

11. ข้อใดหมายถึง เจ้าพนักงานท้องถิ่น ในเขตเทศบาล

- | | |
|---|---------------------------------|
| ก. นายกเทศมนตรี | ข. นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัด |
| ค. ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล | |
| ง. ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร | |

ตอบ ก. นายกเทศมนตรี

12. เจ้าพนักงานท้องถิ่นในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล คือใคร

- | | |
|---|---------------------------------|
| ก. นายกเทศมนตรี | ข. นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัด |
| ค. ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล | |
| ง. ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร | |

แนวข้อสอบกฎกระทรวง

กำหนดมาตรฐานในการบริหาร จัดการ และดำเนินการด้าน ความปลอดภัยอาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน เกี่ยวกับการป้องกันและระงับอัคคีภัย พ.ศ. 2555

1. สถานที่ที่มีวัตถุซึ่งไม่ติดไฟเป็นส่วนใหญ่ หมายถึง

- ก. สถานที่ซึ่งมีสภาพเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัยอย่างเบา
- ข. สถานที่ซึ่งมีสภาพเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัยอย่างปานกลาง
- ค. สถานที่ซึ่งมีสภาพเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัยอย่างรุนแรง
- ง. สถานที่ซึ่งมีสภาพเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัยได้ตลอดเวลา

ตอบ ก. สถานที่ซึ่งมีสภาพเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัยอย่างเบา

“สถานที่ซึ่งมีสภาพเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัยอย่างเบา” หมายความว่า สถานที่ที่มีวัตถุซึ่งไม่ติดไฟเป็นส่วนใหญ่ หรือมีวัตถุติดไฟได้ในปริมาณน้อยหรือมีวัตถุไวไฟในปริมาณน้อยที่เก็บไว้ในภาชนะปิดสนิทอย่างปลอดภัย

2. สถานที่ที่มีวัตถุไวไฟหรือวัตถุติดไฟได้ และมีปริมาณไม่มาก หมายถึง

- ก. สถานที่ซึ่งมีสภาพเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัยอย่างเบา
- ข. สถานที่ซึ่งมีสภาพเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัยอย่างปานกลาง
- ค. สถานที่ซึ่งมีสภาพเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัยอย่างรุนแรง
- ง. สถานที่ซึ่งมีสภาพเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัยได้ตลอดเวลา

ตอบ ข. สถานที่ซึ่งมีสภาพเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัยอย่างปานกลาง

“สถานที่ซึ่งมีสภาพเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัยอย่างปานกลาง” หมายความว่า สถานที่ที่มีวัตถุไวไฟหรือวัตถุติดไฟได้ และมีปริมาณไม่มาก

3. พลาสติก เป็นเพลิงประเภทใด

- ก. เพลิงประเภท เอ
- ข. เพลิงประเภท บี
- ค. เพลิงประเภท ซี
- ง. เพลิงประเภท ดี

ตอบ ก. เพลิงประเภท เอ

“**เพลิงประเภท เอ**” หมายความว่า เพลิงที่เกิดจากเชื้อเพลิงธรรมดา เช่น ไม้ ผ้า กระดาษ ยาง พลาสติก รวมทั้งสิ่งอื่นที่มีลักษณะเดียวกัน

4. น้ำมัน เป็นเพลิงชนิดใด

ก. เพลิงประเภท เอ

ข. เพลิงประเภท บี

ค. เพลิงประเภท ซี

ง. เพลิงประเภท ดี

ตอบ ข. เพลิงประเภท บี

“**เพลิงประเภท บี**” หมายความว่า เพลิงที่เกิดจากไขหรือของเหลวที่ติดไฟได้ ก๊าซ และน้ำมันประเภทต่าง ๆ

5. เพลิงที่เกิดจากอุปกรณ์หรือวัตถุที่มีกระแสไฟฟ้า เป็นเพลิงประเภทใด

ก. เพลิงประเภท เอ

ข. เพลิงประเภท บี

ค. เพลิงประเภท ซี

ง. เพลิงประเภท ดี

ตอบ ค. เพลิงประเภท ซี

“**เพลิงประเภท ซี**” หมายความว่า เพลิงที่เกิดจากอุปกรณ์หรือวัตถุที่มีกระแสไฟฟ้า

6. เพลิงที่เกิดจาก แมกนีเซียมเซอร์โคเนียม เป็นเพลิงประเภทใด

ก. เพลิงประเภท เอ

ข. เพลิงประเภท บี

ค. เพลิงประเภท ซี

ง. เพลิงประเภท ดี

ตอบ ง. เพลิงประเภท ดี

“**เพลิงประเภท ดี**” หมายความว่า เพลิงที่เกิดจากโลหะต่าง ๆ ที่ติดไฟได้ เช่น แมกนีเซียมเซอร์โคเนียม ไทเทเนียม รวมทั้งโลหะอื่นที่มีลักษณะเดียวกัน

7. ในสถานประกอบกิจการที่มีลูกจ้างตั้งแต่กี่คนขึ้นไป ต้องจัดให้มีแผนป้องกันและระงับอัคคีภัย

ก. ห้าคน

ข. เจ็ดคน

ค. สิบคน

ง. สิบห้าคน

ตอบ ค. สิบคน

ในสถานประกอบกิจการทุกแห่ง ให้นายจ้างจัดทำป้ายข้อปฏิบัติเกี่ยวกับการดับเพลิง และการอพยพหนีไฟ และปิดประกาศให้เห็นได้อย่างชัดเจน

ในสถานประกอบกิจการที่มีลูกจ้างตั้งแต่สิบคนขึ้นไป ให้นายจ้างจัดให้มีแผนป้องกันและระงับอัคคีภัย ประกอบด้วย การตรวจตรา การอบรม การรณรงค์ป้องกันอัคคีภัย การดับเพลิง การอพยพหนีไฟ และการบรรเทาทุกข์

8. นายจ้างต้องจัดให้มีเส้นทางหนีไฟทุกชั้นของอาคาร อย่างน้อยชั้นละกี่เส้นทาง

ก. หนึ่งเส้นทาง

ข. สองเส้นทาง

ค. สามเส้นทาง

ง. แล้วแต่ความสะดวก

ตอบ ข. สองเส้นทาง

ให้นายจ้างจัดให้มีเส้นทางหนีไฟทุกชั้นของอาคารอย่างน้อยชั้นละสองเส้นทางซึ่งสามารถอพยพลูกจ้างที่ทำงานในเวลาเดียวกันทั้งหมดสู่จุดที่ปลอดภัยได้โดยปลอดภัยภายในเวลาไม่เกินห้านาที

9. เมื่อเกิดเหตุเพลิงไหม้ ลูกจ้างสามารถอพยพสู่เส้นทางหนีไฟได้อย่างน้อยใช้เวลาไม่เกินกี่นาที

ก. สามนาที

ข. ห้านาที

ค. สิบนาที

ง. สิบห้านาที

ตอบ ข. ห้านาที

10. ป้ายหนีไฟ ต้องมีขนาดตัวอักษรสูงไม่น้อยกว่าเท่าใด

ก. ห้าเซนติเมตร

ข. สิบเซนติเมตร

ค. สิบห้าเซนติเมตร

ง. ยี่สิบเซนติเมตร

ตอบ ข. สิบเซนติเมตร

ให้นายจ้างจัดให้มีป้ายบอกทางหนีไฟที่มีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(1) ขนาดของตัวหนังสือต้องสูงไม่น้อยกว่าสิบห้าเซนติเมตร และเห็นได้อย่างชัดเจน

(2) ป้ายบอกทางหนีไฟต้องมีแสงสว่างในตัวเองหรือใช้ไฟส่องให้เห็นได้อย่างชัดเจน

ตลอดเวลา

แผนยุทธศาสตร์กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2555 – 2559

ตามอำนาจหน้าที่ในมาตรา 11 จะเห็นได้ว่า งานการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นการปฏิบัติงานที่มีความรับผิดชอบสูง มีความหลากหลายเชิงสหวิทยาการ (Multi Disciplines) และครอบคลุมทุกลักษณะงานทั้งงานด้านวิชาการ งานอำนวยการ และงานปฏิบัติการ รวมถึงเป็นงานในลักษณะบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วน เพื่อที่จะสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินให้แก่ประชาชนการปฏิบัติงานตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายดังกล่าวจะเกิดผลสัมฤทธิ์ได้จำเป็นต้องมีแผนยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ และแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจนเพื่อใช้เป็นกรอบในการดำเนินงานตามภารกิจที่รับผิดชอบ

แผนยุทธศาสตร์ฉบับนี้จะทำหน้าที่เป็นกรอบให้ผู้บริหารที่เกี่ยวข้องและหน่วยงานในทุกระดับนำไปแปลงเป็นแผนงาน/โครงการ เพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในแผนฯ รวมทั้งใช้กำหนดทิศทางการจัดสรรทรัพยากร ไม่ว่าจะเป็นเรื่องบุคลากร งบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัดให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลสูงสุดในช่วงระยะเวลา 5 ปี โดยที่งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยมีขอบเขตกว้างขวาง ปัญหาที่เกิดจากสาธารณภัยในปัจจุบันมีปริมาณและความซับซ้อนมากขึ้น ดังนั้น แผนยุทธศาสตร์นี้จึงมุ่งเน้นการผสมผสานความร่วมมือทั้งภายในหน่วยงานและเครือข่ายในการแก้ไขปัญหา เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยสำหรับประชาชนทุกคน บนพื้นฐานของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2550 มาตรา 73 ความว่า “บุคคลมีหน้าที่รับราชการ ช่วยเหลือในการป้องกันและบรรเทาภัยพิบัติสาธารณะ เสียภาษีอากร ช่วยเหลือราชการ รับการศึกษาอบรม พินิจปกป้อง และสืบสานศิลปวัฒนธรรมของชาติและภูมิปัญญาท้องถิ่น และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม...”

แผนยุทธศาสตร์ฉบับนี้จะไม่เน้นงานประจำ หรือโครงการปกติที่หน่วยงานต่างๆ ปฏิบัติอยู่ มีการกล่าวถึงบ้างเท่าที่จำเป็นหรือเป็นการเสริมแนวคิดในการดำเนินงาน แต่แนวทางหลักที่นำเสนอในแผนยุทธศาสตร์ฯ ฉบับนี้จะให้ความสำคัญกับการพัฒนาองค์กร การเพิ่มขีดความสามารถขององค์กรให้มีความแข็งแกร่ง ทั้งด้านวิชาการ ด้านอำนวยการ และด้านปฏิบัติการ ในการบริหารจัดการสาธารณภัยในระดับประเทศ การส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาความร่วมมือระหว่างเครือข่ายในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้มีศักยภาพพร้อมทั้งได้กำหนดแนวทางการบริหารแผนยุทธศาสตร์ในเชิงนโยบายเพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์อย่างเป็นรูปธรรม และ เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับผู้บริหารในการวางแผนงาน/โครงการตามที่ได้กำหนดไว้ในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์

แผนยุทธศาสตร์กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2555 – 2559

1. งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกับทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 – 2559)

นับตั้งแต่มีแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับแรก เมื่อปี พ.ศ. 2504 จนถึงฉบับที่ 10 พ.ศ. 2550 - 2554 ประเทศไทยมีการพัฒนาประเทศในลักษณะเฉพาะด้าน โดยมุ่งเน้นไปที่การขยายตัวทางเศรษฐกิจมากกว่าด้านอื่นๆ โดยในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 การพัฒนาประเทศอยู่ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ ยึด “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” และเริ่มให้ความสำคัญกับกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคีการพัฒนาในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 และฉบับที่ 10 ซึ่งปัจจุบันกรอบแนวคิดของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 – 2559) ภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ 6 การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน เพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติให้มีความสมบูรณ์ขับเคลื่อนการผลิตและบริการของประเทศไปสู่การเป็นสังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สร้างภูมิคุ้มกันและเตรียมความพร้อมในการรองรับและปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ โดยมีแนวทางที่สำคัญได้แก่ การยกระดับขีดความสามารถในการปรับตัวรับมือกับการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศเพื่อให้สังคมมีความยืดหยุ่นและมีภูมิคุ้มกัน โดย

- (1) พัฒนาองค์ความรู้ และระบบฐานข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ
- (2) พัฒนาเครื่องมือในการบริหารจัดการเพื่อรับมือกับความท้าทายจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ
- (3) เตรียมความพร้อมเพื่อรับมือกับภัยพิบัติทางธรรมชาติ
- (4) พัฒนาศักยภาพชุมชนให้เข้มแข็งพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ
- (5) เพิ่มบทบาทประเทศไทยในเวทีประชาคมโลกและการสร้างฐานความร่วมมือกับต่างประเทศ ซึ่งแนวทางในระยะ 5 ปีข้างหน้าดังกล่าวเป็นสิ่งที่กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยต้องให้ความสำคัญและนำไปปฏิบัติให้บังเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม

2. งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในบทบาทการลงทุนภาคสังคม

การพัฒนาประเทศที่เน้นด้านการเติบโตด้านเศรษฐกิจ แต่ละเลยการให้ความสำคัญกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ส่งผลให้ประเทศไทยต้องสูญเสียงบประมาณเป็น

จำนวนมากในการช่วยเหลือผู้ประสบภัย และฟื้นฟูพื้นที่ประสบภัยให้กลับคืนสู่สภาพเดิม ซึ่งนับวันความรุนแรงที่เกิดจากสาธารณภัยจะทวีความรุนแรงมากขึ้น

สาเหตุสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้เกิดความสูญเสียชีวิตและทรัพย์สิน คือ ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจในการป้องกันตนเองให้รอดพ้นจากภัยพิบัติที่เกิดขึ้น ดังจะเห็นได้จากเหตุการณ์คลื่นยักษ์สึนามิเข้าทำลายแหล่งท่องเที่ยวแถบชายฝั่งทะเลอันดามันในพื้นที่ 6 จังหวัดภาคใต้ ได้แก่ ภูเก็ต พังงา กระบี่ ระนอง สตูล และตรัง ในเช้าวันที่ 26 ธันวาคม 2547 ซึ่งเป็นภัยพิบัติที่ไม่เคยเกิดขึ้นในประเทศไทย ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจที่จะนำพาตนเองให้รอดพ้นจากภัยพิบัติ จึงส่งผลให้เกิดการสูญเสียชีวิต และทรัพย์สินเป็นจำนวนมาก

แผนยุทธศาสตร์กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2555 – 2559

จากเหตุการณ์ดังกล่าว ทำให้รัฐบาลได้ตระหนักถึงภัยพิบัติที่เกิดขึ้น จึงได้กำหนดให้เรื่องสาธารณภัยเป็นนโยบายของรัฐบาล โดยรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ได้กำหนดในนโยบายที่ 5 นโยบายที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ข้อ 5.3 กำหนดให้มีระบบการป้องกัน รวมทั้งเตือนภัยและบรรเทาความเดือดร้อนแก่ผู้ประสบภัยธรรมชาติ โดยนำระบบข้อมูลภูมิสารสนเทศมาใช้ กำหนดพื้นที่เสี่ยงภัยหรือเตือนภัย พัฒนาระบบฐานข้อมูล และติดตั้งระบบเตือนภัย และจัดให้มีโครงสร้างพื้นฐานอันจำเป็นที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ที่มีความเปราะบางหรือเสี่ยงภัย ต่อภัยพิบัติอันเกิดภาวะคลื่นยักษ์ในทะเลเป็นต้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในทุกแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ อย่างไรก็ตาม ภาครัฐบาลจะให้ความสำคัญกับสาธารณภัยแต่งบประมาณที่รัฐบาลสนับสนุนให้แก่กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในแต่ละปี ยังไม่เพียงพอต่อการดำเนินงาน หรืออีกนัยหนึ่งรัฐบาลได้ลงทุนในงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอยู่ในวงเงินที่จำกัด เมื่อเปรียบเทียบกับงบประมาณที่กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้รับต่อประชากรของประเทศ กล่าวคือ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้รับงบประมาณวงเงิน 2,541,163,300 บาท เมื่อเปรียบเทียบกับประชากรของประเทศที่มีอยู่ 67,764,033 คน แล้ว คิดเป็นการลงทุนต่อประชากรหนึ่งคนเท่ากับ 37.50 บาท ดังนั้น การบริหารจัดการสาธารณภัยของประเทศ จึงไม่อาจจะผูกติดกับเงินงบประมาณจากภาครัฐได้เพียงอย่างเดียว แต่ควรที่จะสร้างหรือผลักดันให้ภาคสังคมได้เกิดความตระหนักถึงภัยพิบัติและร่วมกันหาแนวทางแก้ไขกับปัญหาดังกล่าว โดยการบูรณาการของทุกภาคส่วน

3. ผลการดำเนินงานภายใต้แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ

พ.ศ. 2553 – 2557 แผนหลักการป้องกันอุบัติภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2553 – 2557 และ

ความรู้เกี่ยวกับตำแหน่งวิเคราะห์นโยบายและแผน

แผน (Plan)

การศึกษาในเรื่องนโยบาย แผน และโครงการนั้น จริงๆ แล้วก็เป็นการศึกษาในเรื่องเดียวกันนั่นเอง แต่เหตุผลที่ต้องเรียกชื่อต่างกันก็เป็นเพราะว่า นโยบาย แผน และโครงการต่างก็มีวิธีการนำเสนอข้อมูลที่ต่างกัน นั่นคือ

นโยบาย (Policy) จะมีขอบเขตกว้างขวาง ประกอบด้วย ข้อมูลหยาบๆ คร่าวๆ และไม่สามารถปฏิบัติตามได้ทันที

แผน (Plan) มีขอบเขตที่แคบกว่านโยบาย ประกอบด้วย ข้อมูลที่เป็นรูปเป็นร่างมากกว่านโยบาย เป็นแนวทางสำหรับปฏิบัติตามนโยบาย และโดยทั่วไปยังไม่สามารถปฏิบัติตามได้

โครงการ (Project/Program) มีขอบเขตแคบที่สุด ประกอบด้วย ข้อมูลที่ละเอียดครบถ้วน และสามารถปฏิบัติตามได้เลย

สรุปก็คือ การที่จะพิจารณาว่าสิ่งใดจะเป็นนโยบาย แผน หรือโครงการนั้น ให้ดูที่เนื้อหา คือ ถ้าเนื้อหาหยาบๆ กว้างๆ ไม่สามารถปฏิบัติตามได้จะเป็นนโยบาย ถ้ามีเนื้อหาแคบลงมาจะเป็นแผน และถ้ามีรายละเอียดชัดเจนขนาดที่สามารถปฏิบัติตามได้ถือว่าเป็นโครงการ นั่นคือ โดยเนื้อหาแล้วโครงการจะมีรายละเอียด วิธีการดำเนินการมากที่สุด ฉะนั้นการดูที่ชื่อของนโยบาย/แผน/โครงการเพียงอย่างเดียวอาจไม่ถูกต้องก็ได้

อย่างไรก็ดี ถ้าจะนิยามโดยใช้คำว่าแผนเป็นตัวกลางในการนิยามแล้ว นโยบายอาจหมายถึงแผนที่หยาบๆ แผน อาจหมายถึง นโยบายที่มีเนื้อหาที่มีรายละเอียดมาก หรืออาจหมายถึง โครงการคร่าวๆ ส่วนโครงการอาจหมายถึง แผนที่ละเอียดที่สุด

ดังนั้น งานที่สำคัญที่สุดของการวางนโยบายก็คือ การกำหนดเป้าหมาย หรือ จุดมุ่งหมายในการบริหารงาน และงานที่สำคัญที่สุดของการวางแผนก็คือ การกำหนดแนวทางหรือแนวปฏิบัติที่จะทำให้บรรลุสู่เป้าหมายของนโยบาย ส่วนงานที่สำคัญที่สุดของการวางโครงการก็คือ การกำหนดวิธีปฏิบัติหรือวิธีดำเนินการเพื่อให้เกิดความสำเร็จตามแนวทางของแผน และเพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมายของนโยบายที่ได้กำหนดเอาไว้นั่นเอง

ความหมายของแผน

“แผน” เป็นเอกสารหรือข้อความที่ระบุถึงแนวทาง วิธีการที่จะแก้ปัญหาเพื่อประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

นอกจากนี้ยังมีผู้ให้ความหมายของแผนไว้หลายความหมายมาก แต่ที่ง่ายและเข้าใจได้ดีและนับเป็นนิยามที่เป็นต้นแบบให้มีผู้นำไปแต่งเติมจนเกิดนิยามใหม่ๆ อีกหลายนิยามก็คือ นิยามของ Le Breton ที่กล่าวว่า แผน คือ วิถีทางของการดำเนินการซึ่งได้กำหนดไว้ล่วงหน้าแล้ว (Plan is a predetermined course of action)

สรุปก็คือ แผน (Plan) เป็นผลผลิตที่เกิดจากการวางแผน (Planning) แต่การวางแผนทุกครั้งอาจไม่ได้เกิดขึ้นเป็นแผนก็ได้ เมื่อการวางแผนดำเนินไปได้ไม่สำเร็จ ซึ่งอาจเกิดขึ้นได้ในหลายๆ กรณีด้วยกัน

อย่างไรก็ดี แผนไม่ใช่สิ่งเดียวกับการวางแผน เพราะการวางแผนเป็นการกระทำ (Action) ที่ถือว่ามีความเคลื่อนไหว (Dynamics) คือ จะต้องมีการเก็บและวิเคราะห์ข้อมูล แต่แผนนั้นถือว่าเป็นสิ่งที่หยุดนิ่งแล้ว (Static) กล่าวคือ เมื่อมีการเขียนแผนเสร็จแล้วเนื้อหาสาระในแผนจะเปลี่ยนแปลงไม่ได้ ซึ่งประโยชน์สูงสุดของแผนก็คือ การลดความผิดพลาดในการทำงานให้น้อยลง หรือทำให้โอกาสทำงานจะสำเร็จมีมากขึ้นนั่นเอง

ลักษณะทั่วไปของแผน

จากนิยามดังกล่าวข้างต้น ดร.สมพร แสงชัย ได้จำแนกลักษณะต่างๆ ไปของแผนออกเป็น 6 ลักษณะ คือ

1. **ความเป็นอนาคต (Future Oriented)** แผนทุกแผนเป็นเรื่องเกี่ยวกับอนาคต เพราะไม่อาจวางแผนเพื่ออดีตหรือเพื่อปัจจุบันได้ แต่อนาคตของแผนอาจเป็นอนาคตอันใกล้หรือไกลก็ได้ไม่จำกัด

2. **มีการปฏิบัติ (Action Oriented)** แผนมีไว้เพื่อให้มีการปฏิบัติตามมา ดังนั้นข้อมูลแผนจึงเป็นแนวทางเพื่อให้มีการปฏิบัติตามทั้งสิ้น

3. **เกี่ยวข้องกับบุคคลหรือองค์การ (Organizational Oriented)** การปฏิบัติตามแผนต้องใช้คนจำนวนมากร่วมมือกันในรูปองค์การ ดังนั้นในเนื้อหาของแผนจึงต้องกล่าวถึงการจัดองค์การเพื่อบริหารแผนด้วย

4. **มีการแก้ปัญหาหรือข้อขัดแย้ง (Problem Solving Oriented)** แนวความคิดที่ทำให้เกิดแผนก็คือ ความต้องการเครื่องมือในการแก้ปัญหา ดังนั้นหน้าที่ของแผนคือ ต้องใช้แก้ปัญหาหรือความขัดแย้งอันเป็นแรงผลักดันให้เกิดแผนนั้นๆ ได้

โดยทั่วไปแล้วแผนจะเป็นเครื่องมือตัวสุดท้ายที่จะถูกนำมาใช้ในการแก้ปัญหา กล่าวคือ ถ้าไม่มีความจำเป็นจริงๆ แล้วก็จะไม่มีการวางแผน เพราะในการวางแผนนั้นต้องมีการลงทุน ต้องเสียเวลา ค่าใช้จ่ายในการหาข้อมูลเป็นจำนวนมาก ซึ่งข้อมูลในการวางแผนที่สำคัญๆ ได้แก่ ข้อมูลทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ การศึกษา ธรรมชาติ ศาสนา และความเชื่อ ดังนั้นถ้าแผนเกิดขึ้นเมื่อใด นั่นก็แสดงว่ามีปัญหาหรือข้อขัดแย้งที่ร้ายแรงเกิดขึ้นแล้ว

5. มีมาตรฐาน (Standardized Oriented) การแก้ปัญหาของแผนต้องเป็นไปตามมาตรฐานที่วางไว้ในแผน ฉะนั้นทุกแผนจึงต้องกำหนดมาตรฐานของความต้องการในการแก้ปัญหาให้ชัดเจน

6. ถือหลักประหยัด สมรรถภาพ และตรงเวลา (Economical/Efficiency and Time Oriented) ทั้ง 3 ประการนี้ ถือเป็นมาตรฐานอีกส่วนหนึ่งของแผนด้วย

สรุปก็คือ องค์ประกอบเบื้องต้นของแผนมีอยู่ 3 ประการ คือ

1. เป็นเรื่องของอนาคต
2. เกี่ยวข้องกับการกระทำหรือการปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง
3. เกี่ยวข้องกับการจัดองค์การและจุดบุคคลเพื่อปฏิบัติงานในอนาคต

ลักษณะของแผนที่ดี

นอกจากลักษณะทั่วไปของแผนดังที่กล่าวมาแล้วนั้น ยังมีผู้กำหนดลักษณะของแผนที่ดีเพิ่มเติมอีก ได้แก่

1. ต้องมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน (Clear Objective) วัตถุประสงค์ของแผนเป็นตัวกำหนดมาตรฐาน (Standard) และงาน (Job) ของแผน ดังนั้นจึงต้องมีความชัดเจนในความหมายและความตรงประเด็นด้วย

2. ยืดหยุ่นได้ (Flexible) แผนต้องสามารถดัดแปลงแก้ไขให้เหมาะสมกับกาลเวลา แรงบีบคั้นที่เปลี่ยนแปลงได้เสมอ ซึ่งลักษณะดังกล่าวนี้ทำให้แผนต่างจากโครงการ เพราะโครงการจะไม่ยืดหยุ่นเลย

3. ปฏิบัติได้จริง (Applicable) แผนต้องเหมาะสมกับความต้องการสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เผชิญอยู่ และต้องหลีกเลี่ยงปัญหาให้เหลือน้อยที่สุด เพื่อให้การนำไปปฏิบัติมีความราบรื่นมากที่สุด

4. มีความต่อเนื่อง (Continuous) และปรับปรุงได้ (Dynamics) แผนอาจถูกจำกัดด้วยข้อจำกัดมากมาย ดังนั้นความต่อเนื่องของแผนจะช่วยให้ความสามารถในการแก้ปัญหา หรือประโยชน์ของแผนสมบูรณ์ขึ้นมาได้

แนวข้อสอบ วิเคราะห์นโยบายและแผน

3. ในกระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติปัจจัยอะไรที่ไม่สามารถจะควบคุมได้

- | | |
|---------------------------|-----------------------------------|
| (1) วัตถุประสงค์ของนโยบาย | (2) การทำงานเป็นทีม |
| (3) งบประมาณ | (4) ความเห็นที่ขัดแย้งกันของบุคคล |
| (5) โครงสร้างขององค์กร | |

ตอบ 4 ในกระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัตินั้นจะมีปัจจัยมากมาย ทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกที่นโยบายไม่สามารถควบคุมได้ ซึ่งปัจจัยเหล่านี้จะกระทบกระเทือนต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติได้ เช่น สภาวะทางธรรมชาติ ความเห็นที่ขัดแย้งกันของบุคคลหรือหน่วยงานต่าง ๆ

4. Walter Williams กล่าวว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติหมายถึงการเตรียมวิธีการดำเนินการกับอะไร

- | | |
|------------------------|---------------------------------|
| (1) การวิเคราะห์นโยบาย | (2) เลือกแนวทางดำเนินการ |
| (3) ดำเนินการให้สำเร็จ | (4) ประเมินผลแนวทางการดำเนินการ |
| (5) คัดเลือกนโยบาย | |

ตอบ 3 Walter Williams กล่าวว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติ (Implementation) มีความหมาย 2 ประการ คือ

1. การจัดหาหรือการเตรียมวิธีการทั้งหมดทั้งปวงที่จะทำให้การดำเนินการสำเร็จลุล่วงให้พร้อม
2. การดำเนินการให้สำเร็จลุล่วง

5. ข้อใดกล่าวผิดเกี่ยวกับความจำเป็นในการประเมินนโยบาย

- (1) เพื่อสร้างความยอมรับด้านมาตรฐานของการดำเนินงาน
- (2) เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของนโยบาย
- (3) เพื่อเรียนรู้ถึงผลกระทบต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นต่อชุมชนและสังคมส่วนรวม
- (4) เพื่อประหยัดงบประมาณที่ใช้ในการนำนโยบายไปปฏิบัติ
- (5) เพื่อการตัดสินใจโดยเฉพาะการตัดสินใจในเชิงนโยบายว่าควรทำต่อเนื่องหรือสิ้นสุดนโยบาย

ตอบ 4 ความจำเป็นในการประเมินนโยบาย มีดังนี้

1. เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม และสัมฤทธิ์ผลของการใช้จ่ายเงินตามนโยบาย
2. เพื่อสร้างความยอมรับในด้านมาตรฐานของการดำเนินงานตามนโยบาย
3. เพื่อการตัดสินใจในเชิงนโยบายว่าควรจะทำต่อหรือไม่
4. เพื่อเรียนรู้ถึงผลกระทบต่าง ๆ ที่มีได้คาดคิดเอาไว้
5. เพื่อเป็นการพัฒนาตัวนโยบายได้ดีขึ้น

6. แบบอะไรถูกต้องในการวัดประสิทธิผล (Effectiveness Evaluation) ของนโยบาย

- | | |
|--------------------------|------------------|
| (1) แผนการรายงาน | (2) แผนตรวจงาน |
| (3) แผนประเมินผลงาน | (4) แบบวิธีทดลอง |
| (5) แบบการวัดประสิทธิภาพ | |

ตอบ 3 การประเมินผลโดยการวัดประสิทธิผลของนโยบาย ถือเป็นการประเมินผลแบบซึ่งทำได้โดยการเปรียบเทียบผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจริงในรูปของหน่วยของผลิตผลหรือบริการกับผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นเอง ถ้าผลลัพธ์ที่ได้เป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งเอาไว้ก็แสดงว่าสามารถดำเนินกิจการตามนโยบายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

7. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องในความจำเป็นที่จะต้องมีการเปลี่ยนแปลงนโยบาย

- (1) มีสภาพปัญหาความต้องการเปลี่ยนไป
- (2) มีความคิดริเริ่มใหม่เกิดขึ้น ซึ่งการเปลี่ยนแปลงในสภาพแวดล้อมทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และเทคโนโลยีเปลี่ยนไป
- (3) เกิดการเปลี่ยนแปลงในระดับของทรัพยากร ซึ่งอาจส่งผลทำให้ผู้กำหนดนโยบาย

ต้องตัดสินใจเปลี่ยนแปลงนโยบาย

- (4) เกิดจากความรู้สึกเสียดายที่ได้มีการลงทุนลงแรงไปมากพอสมควรแล้ว
- (5) มีกระแสการเรียกร้องใหญ่จากประชาชนเกิดขึ้น

ตอบ 4. นโยบายสาธารณะนั้นสามารถที่จะเปลี่ยนแปลงได้ เมื่อมีความจำเป็นบางอย่างเกิดขึ้น เช่น มีสภาพปัญหาความต้องการเปลี่ยนไป มีความคิดริเริ่มเกิดขึ้น หรือเกิดการเปลี่ยนแปลงในระดับของทรัพยากรที่มีอยู่ ซึ่งอาจส่งผลให้ผู้กำหนดนโยบายต้องตัดสินใจเปลี่ยนแปลงนโยบาย เป็นต้น

8. การนำนโยบายไปปฏิบัติมีลักษณะทั่วไป 3 อย่าง คือ

- (1) ต้องเป็นกระบวนการ ต้องเป็นธรรมชาติ และต้องลงมือกระทำ
- (2) ต้องเป็นกระบวนการ ต้องเป็นธรรมชาติ และต้องมีผลงานออกมา
- (3) ต้องเป็นกระบวนการ ต้องเป็นกระบวนการที่มีระบบ ต้องลงมือกระทำจริง
- (4) ต้องเป็นกระบวนการ ต้องมีกลุ่มบุคคลทำ และต้องมือกระทำจริง
- (5) ต้องเป็นกระบวนการ ต้องได้รับอนุมัติ และต้องมีการลงมือกระทำจริง

ตอบ 3. ลักษณะของการนำนโยบายไปปฏิบัติ มีลักษณะทั่วไปดังนี้

1. ต้องเป็นกระบวนการ
2. ต้องเป็นกระบวนการที่มีระบบ
3. ต้องมีการลงมือกระทำจริง

9. กระบวนการของนโยบาย (Processes of Policy) เรียกตามลำดับได้อย่างไร

- (1) กำหนด – วิเคราะห์ – ปฏิบัติ – ประเมิน
- (2) วิเคราะห์ – ก่อรูป – ประเมิน
- (3) ประเมิน – ปฏิบัติ – วิเคราะห์
- (4) ปฏิบัติ – วิเคราะห์ – ประเมิน
- (5) กำหนด – ปฏิบัติ – วิเคราะห์ – ประเมิน

ตอบ 1. กระบวนการของนโยบาย ประกอบด้วย

1. การกำหนดหรือการก่อรูปนโยบาย
2. การวิเคราะห์นโยบาย
3. การนำนโยบายไปปฏิบัติ
4. การติดตามประเมินผลการปฏิบัตินโยบาย

10. ปัจจัยสำคัญที่ผู้กำหนดนโยบายต้องรู้เข้าใจและต้องทำให้กระจ่างชัดก่อนเริ่มกระบวนการกำหนดนโยบาย

- (1) ปัญหาของนโยบาย
- (2) สิ่งแวดล้อมของนโยบาย
- (1) ขั้นตอนในการกำหนดนโยบาย
- (4) ถูกทุกข้อ
- (5) ถูกเฉพาะข้อ 1 กับ 2

ตอบ 4. ปัจจัยสำคัญที่ผู้กำหนดนโยบายจะต้องรู้และเข้าใจก่อนที่จะเริ่มกระบวนการกำหนดนโยบาย ได้แก่

1. ปัญหาของนโยบาย
2. สิ่งแวดล้อมของนโยบาย
3. ขั้นตอนในการกำหนดนโยบาย

สั่งซื้อได้ที่
www.SheetRam.com

โทรศัพท์ : 02-7230950,02-5141422,
 085-9679080,085-9993722,085-9993740

โอนเงินเข้าบัญชี @แพทย์ ชื่อบัญชี

บริษัท ชีทราม จำกัด

ธนาคารกรุงไทย สาขาโชดชัย 4 เลขที่ 084-0-19786-1

ธนาคารกสิกรไทย สาขาโชดชัย 4 เลขที่ 721-2-52979-0

ธนาคารทหารไทย สาขาโชดชัย 4 เลขที่ 036-2-72452-8

แจ้งการโอนเงิน พร้อมชื่อ และอีเมลล์ที่

LINE ID : sheetram

โทรศัพท์ : 02-7230950,02-5141422,085-9679080,
 085-9993722,085-9993740